

ATGIMIMAS

LIETUVOS POLITIKOS SAVAITRAŠTIS

Nr. 15 (335)

1995 m. balandžio 19 d.

Kaina 1 Lt

Lietuva: tylą valstybės institucijose...

Praėjusią savaitę dienraštis "Respublika" pradėjo publikacijų ciklą "Klanas". Seime surengta jau keletas spaudos konferencijų, kuriose politikai, "Respublikos" straipsnių herojai, pateikia savo vertinimus bei komentarus. Balandžio 14 d. Seime spaudos konferenciją surengė "pagrindinis" herojus Alfonsas Navickas, Seimo narys ir Lietuvos Demokratinės Darbo partijos reikalų valdytojas mėgino paneigti "Respublikoje" aprašomus faktus, teigdamas, jog tai daroma norint sukompromituoti Seimo daugumą, Lietuvos vadovus bei jo asmenį. Alfonso Navicko sąžinė rami - partijos turtas buvo perduotas akcinėms bendrovėms, siekiant apsaugoti jį nuo Burakovičiaus partijos. Buvo priimtas politinis ir kolegialus LKP sprendimas dėl pastatų ir žemės perdavimo. "Respublikoje" skelbiamų įrašytų pokalbių autentiškumą Alfonsas Navickas neneigia, nors, pasak jo, "ten yra daug neaiškumų, praleistų vietų". Pasibaigus publikacijų ciklui "Klanas", Seimo narys Alfonsas Navickas pažadėjo paduoti "Respubliką" į teismą dėl garbės ir orumo įžeidimo.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos seniūnas Andrius Kubilius Seimo posėdžių sekretoriato penktadienį įregistravo Parlamento nutarimo projektą dėl laikinosios tyrimo bei parengiamosios komisijų sudarymo, kurios tirtų informaciją apie buvusios LKP turto išplovimą bei galimą kai kurių šiandieninių valstybės pareigūnų, Seimo narių dalyvavimą šioje nusikalstamoje veikloje.

Tad kolei kas visuomenė girdi tik spaudos aprašomus faktus bei politinių veikėjų komentarus. Tyla valstybės institucijose. Kiek ši tylą tęsis?

*P. Česlovui Juršėnui
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui*

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

Pareiškimas

Akivaizdu, jog šiuo metu vienas iš didžiausių gresiančių Lietuvai pavojų - vis didėjantys korupcijos mastai. Korupcijos kaina didelė ne tik ekonomine, bet ir politine prasme - o tai turbūt svarbiausia. Korupcija griauna pasitikėjimą demokratija bei teisėtvara, kompromituoja valdžios organus ir pačią valdžios sampratą, didina politinę apatiją ir, esant atitinkamoms sąlygoms, sudaro galimybes ekstremistinėms politinėms jėgoms užimti vadovaujančias pozicijas.

Dar pavojingiau, kai tokie reiškiniai pastebimi ir toleruojami aukščiausiose valstybinės valdžios ir valdymo lygiuose. Nėra abejonės, jog tai itin skatina žemesnio lygio pareigūnų elgesio eroziją, demoralizuoja visuomenę. Jau seniai atėjo laikas pasakyti ryžtingą "ne" šiems dalykams. Šitai privalo padaryti ne kas kitas, o Seimas - pradėdamas apsivalymą ar apvalymą, tame tarpe galbūt ir nuo nepagrįstų kaltinimų.

Tapo įprasta nereaguoti į faktus ir kaltinimus, pareikštus masinės informacijos priemonėse. Tačiau viskam turi būti ribos.

1995 m. balandžio 12 d. "Respublikos" dienraščio publikacijoje "Klanas" išdėstyti faktai, minintys mūsų kolegą Seimo narius, yra per daug rimti ne tik moraline (tai irgi labai svarbu), bet ir kriminaline prasme. Jie leidžia kelti ne tik retorinį klausimą: "Kas gi tie, liaudies išrinktieji?"

Pateikti straipsnyje faktai nėra vienos, kad ir valdančiosios, partijos turto klausimas. Drįstu teigti: tai - visos Lietuvos klausimas.

Tai nėra eilinių, ar ne visai eilinių, LDDP narių reikalas - tai visų Lietuvos piliečių reikalas.

Noriu tikėtis, jog tai supranta ir dauguma Seimo LDDP frakcijos bei šios partijos narių, jog dauguma jų supranta atsakomybę Lietuvai, jos ateičiai.

Puikiai prisimenu nesėkmingas pastangas įtikinti Seimo daugumą, jog reikia kreiptis į tardymo organus, siekiant išsiaiškinti bandymo gauti 2,5 milijardo JAV dolerių kreditą niuansus. Matau ir Vyriausybės pasyvumą, vykdančią Seimo nutarimą ir įkuriant ypatingą padalinį (bent iš dalies neatskaitingą Vyriausybei, o taip pat ir turinčios daugumą partijos vadovybei), kurio pagrindinė veiklos kryptis - kova su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su aukščiausiomis valstybinės valdžios, valdymo ir teismų institucijomis.

Reikia manyti, jog būtinumą išsiaiškinti tiesą šiuo atveju privalo suprasti ir supranta ne tik opozicinių partijų Seime nariai, bet, visų pirma, suinteresuoti savo partijos garbe LDDP nariai.

Norisi tikėtis, jog būtent LDDP frakcija neliks nušalyje ir pati inicijuos viešą paminėtų straipsnių "Klanas" Seimo narių paaiškinimą, jog ši frakcija inicijuos specialios Seimo tyrimo komisijos sudarymą ir nesistengs šioje komisijoje sudaryti daugumos. Šiuo atveju ir patvirtinantis išdėstyti straipsnyje faktus, ir paneigiantis juos sprendimas yra vienodai svarbus.

Kitu atveju, turiu vilties, jog atsiras vieno ketvirtadali Seimo narių grupė, kuri bandys gelbėti Seimo garbę, pradėdama apkaltos procesą.

Manau, jog tai pakankamai svarbu Lietuvai, kad būtų galima palikti savieigai ar vien teisėtvarkos organų kokiai nors reakcijai (arba ne).

Egidijus BIČKAUSKAS
Lietuvos Respublikos Seimo narys
Vilnius, 1995 04 12